

1917- 2017: Fatima, a jelenések 100. évfordulója
Berkes Angéla tanárnő beszámolója a fatimai zarándoklatról

Régóta készültem erre az útra. Mi jobbat találhattam volna hozzá, mint a rózsafüzér imát? Egy komoly elhatározás után –felajánlásképpen- negyven napon keresztül minden napból sikerült kiszorítanom rá az időt. Új tapasztalatokat szereztem általa. Rácsodálkoztam régi-új varázsára, erejére, megérintett evangéliumi egyszerűsége.

Szeptember 14. csütörtök délelőtt. Zarándokcsapatunk Takáts István atya és De Jonge Jánosné Ági néni vezetésével elindul Veszprémből, s hosszú repülőút után az este már Fatimában talál minket.

Érkezésünkkor a domonkos nővérek vendégházában kapunk szállást.

Szeptember 15. péntek

Reggeli után verőfényes napsütésben, metsző, hideg szélben indulunk a jelenési kápolnához. Itt minden este rózsafüzér hangzik zarándokok ajkáról. Hatalmas a központi tér, egyik szélén a Rózsafüzér Királynője Bazilika, másik szélén a Legszentebb Szentháromság Bazilika fogja keretbe a teret. Középen térden állva emberek imádkoznak. Felkeressük a kis látnok gyermekek sírját a templomban, s csendesen magyar nyelven mondunk imát.

Innen a magyar keresztútra megyünk. Helyi járat gyanánt a fatimai Dotto- vonat siet segítségünkre, többalkalmas bérletet váltunk. Ma ezzel közlekedünk.

A keresztút kanyargós, kavicsos terepen vezet olajfák között. Ez a kis pásztorok útja, a jelenési helyek útja. Ekkorra már csodálatosan meleg van. Szél se rebben. A Getszemáni kertben érzem magam. Csendben elmélkedem Jézus szenvedéseiről.

Portuguese eyes / Vitor Oliveira

A XI. stációnál három kőbe vésett gyermek, a három kis pásztor térdel egy angyal előtt. Szentáldozáshoz készülnek. Itt hosszabban időzünk.

A stációk végén a kápolnában magyar szentjeink várnak ránk: Szent István, Szent Imre, László, Margit és Boldog Gizella. Szentmisén veszünk részt.

Dotto innen Aljustrelbe kanyarodik velünk. Felkeressük a három kis látnok, Ferenc, Jácinta és Lúcia szülőházát.

Az ilyen kis kőházakban megáll az idő. A tárgyak végtelen egyszerűsége elnémítja a mindig többre és többre vágyakozó folyton vásárolni akaró elégedetlen emberi szívet. Kifelé jövet nem is veszünk semmit a bazársoron.

A nap végén a plébániatemplom temető kertjében felkeressük Fatima legismertebb magyarjának sírját. Kondor Lajos verbita atyára emlékezünk.

Bizarr ez a napfényben fürdőző temető. Szinte már vidámnak mondható. A sírok szokatlanul szorosan, mélyen lapulnak a földhöz. Olvasom a neveket. Csupa Marto, Dos Santos. És néhány idegen.

Estére újra hideg van, feltámadt a szél. Mindannyian bepréselődünk a kisvonatba, bezipzárjuk a bejáratot, és egymáshoz szorulunk. Már mindenki a meleg szállásra gondol.

Szeptember 16. szombat

Hajnali szentmisével indul a nap. Majd reggeli, és indulunk Portóba. Eukaliptusz erdők mellett suhanunk, István atya a mikrofonba énekel: *„Szívem első gondolata hozzád szól fel, Istenem...”*

Portóban a Duoro folyó jobb partját - ugyancsak erős szélben- egy halászhajóból csodáljuk meg. Ez a világörökség része.

Megtekintjük a XII. században épült katedrális, a Sao Bento pályaudvar előcsarnokának csodás azulejo csempetablóit.

A program vég\u00e9n k\u00f3stol\u00f3t kapunk a h\u00edres port\u00f3i borb\u00f3l. Az \u00edze er\u0151s, szenved\u00e9lyes \u00e9s karcos, olyan, ak\u00e1r a portug\u00e1l fado \u00e9nekesn\u0151, Amalia Rodrigues hangja.

Vacsora a szálláson. Minden este krumpli alaplé leves valamiféle zöld fűvel, talán spenót, aztán hal és desszert. Hal sütve, rántva, rakottan, natúr, de mindig sok zöldséggel. Én szeretem. Egy igazi leves borzasztóan hiányzik.

Sietek a vacsorával, mert feladatot kaptam. Az esti nagy rózsafüzér imádságon a hivatalos regisztrációt követően én képviselem a magyar zarándokokat. Kilenckor indulunk Ági nénivel. A szentély őre precízen beír egy könyvbe, s a kabátomra feliratot ragaszt: *hungaro*. Bekísérnek a helyemre, olaszokkal, spanyolokkal, japánokkal, horvátokkal várok. Egy tizedet felosztanak köztem és a spanyolok között. Az olasz pap barátságosan magyarázza, mit kell csinálnom, hova kell állnom, meddig kell maradnom. Amikor aztán felkísérnek az oltárhoz a kegyzsobor elé, nagyot dobban a szívem: tele van a tér emberekkel! Kamerát is látok. Azért elkezdem. Az embertenger fölött egyszerre meglátok egy magyar trikólórt. Akkor kihúzom magam és meghatottan, erős lélekkel mondom: Üdvözlégy Mária...

A rózsafüzér után körmeneten veszünk részt. Száz meg száz fényes gyertya kíséri a szomorú szemű kis fatimai Szűz Máriát szeles esti körútján. Az egész tér énekel: „*Ave, ave, ave Maria, ave, ave, ave Maria...*”

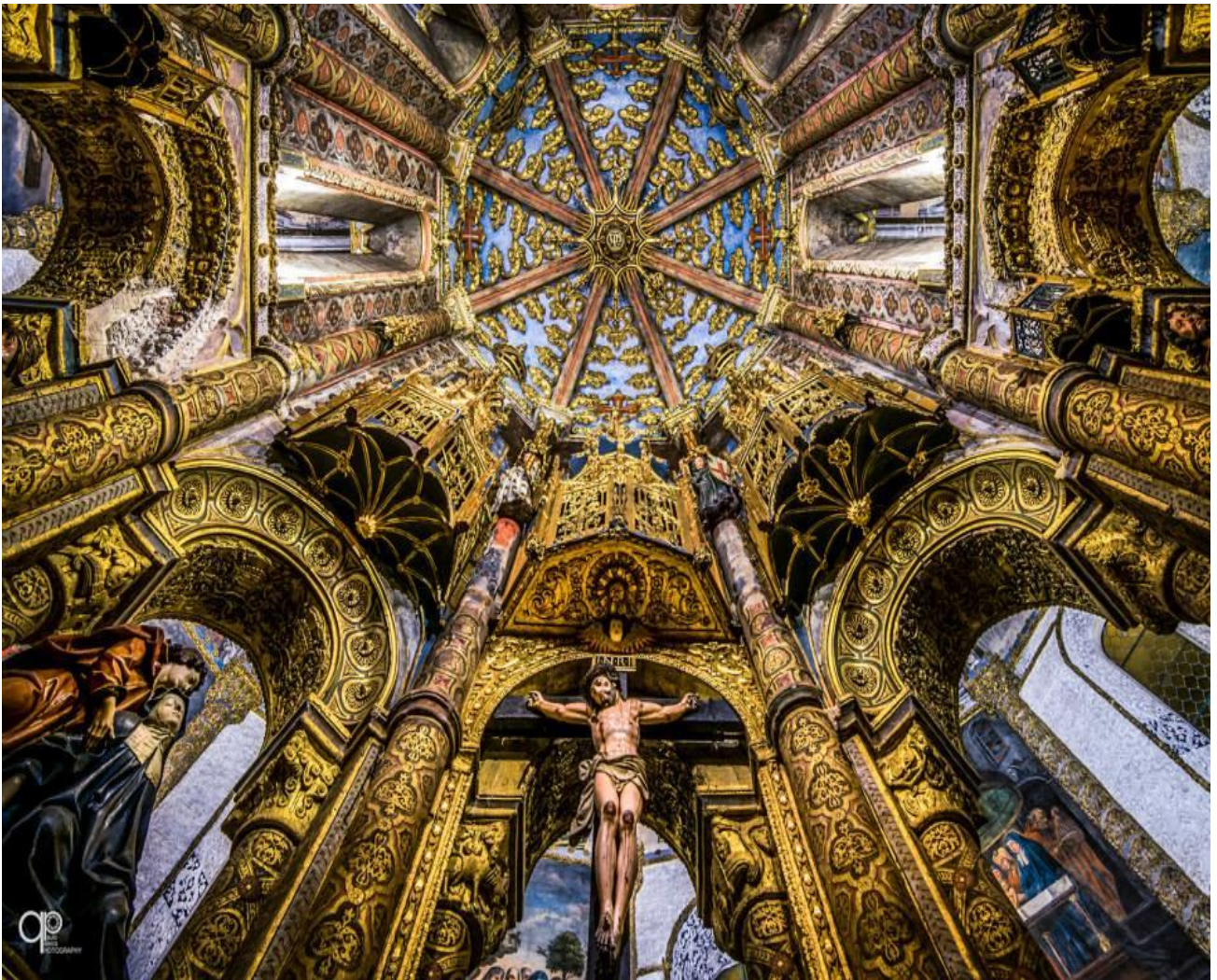

Szeptember 17. vasárnap

Hajnali hatkor a misén takarókba burkolózva üldögélünk, olyan hideg van. Szigorúan fél órát kapunk, egy perccel sem lehet több, mert jön a következő csoport. Reggeli után Tomárba látogatunk a Krisztus-rendi lovagok, ismertebb nevükön a templomosok épségben megmaradt kolostor erődítményébe. A XII-XVII. században épült kolostort csupa kemény kőből faragták. Kincsről szóló legendák, titkok, intrikák... Itt ma már nincsenek lovagok, ez múzeum, turista látványosság.

Coimbra következő állomásunk. Ősi egyetemi város, királyi székhely, szellemi központ. Meglátogatjuk a kármelita kolostor templomát. A kolostorba, ahol Lúcia nővér élte le életét, nem léphetünk. Szigorú klauzúra van érvényben.

Este vacsora után sokáig beszélgetünk a fatimai jelenésekről.

Szeptember 18. hétfő

Az egész napot otthon töltöm Fatimában. Az óceán felől folyamatosan érkező szél megtette hatását. Hőemelkedésem van, visszahúz az ágy. Délutánig fekszem és kúrálom magam, mialatt a többiek Obidosban, Alcobacában, Nazare és Batalha városában járnak. Délután aztán erőt veszek magamon, kísétálok a napra. Fatima nyüzsg. Zarándokok jönnek - mennek. Egy kávézóban levesfélét, jó kávé és süteményt rendelek.

Hazatérve vendéglátóinktól a recepción forró limonádét kapok, hogy előbb gyógyuljak. Estére kelve már nagyon várom a csoportot. Ez az utolsó este Fatimában. Még utoljára kiszaladok az esti rózsafüzérre, és imaszándékomat a szentély őrére bízom, ő majd bedobja kéréseim a ládikába. Dolgom végeztével megkönnyebbülve térek nyugovóra.

Szeptember 19. kedd

Nincs mese, menni kell, nem maradhatunk tovább. Elkészönünk Fatimától. Reggeli után Queluzba megyünk. Megtekintjük a rokokó stílusban épült csodálatos Nemzeti Palotát, majd Sintra városában végigjárjuk a Pena Palotát, amely ugyancsak a világörökség része, és Portugália hét csodája közé tartozik. Ezután Cabo da Rocába utazunk, az európai szárazföld legnyugatibb pontjára.

Itt ér véget a kontinens és megkezdődik a végtelen óceán. Csak állok a párás szélben, s a nagy portugál gyarmatosítókra gondolok. Ezeket a habokat szelte Vasco da Gama, Bartolomeu Diaz, Tengerész Henrik hajója. Megbabonáz a végtelen víz látványa. A hideg szél ellenére sem tudok mozdulni. Foglyul ejt a vadregényesen szép táj. Van valami szinte már kézzel foghatóan melankolikus a levegőben. Vágyak indulnak útnak a hullámok hátán. Tombol a szél a világítótorony körül. Egy fado dallamát dúdolom...

Végül eloldozom magam a szikláktól, a csillogó víztükörtől, elengedem a látványt, s először csak gondolatban, majd valóságosan is elindulok. Már mindenki fent van a buszon.

Útban következő szállásunk felé kis kitérőt teszünk még, s egy fénykép erejéig megállunk Estorilban Horthy Miklós villája előtt. Emléktábla jelöli azt a házat, ahol a kormányzó utolsó éveit töltötte. Elkattintjuk gépeinket.

A vacsorát az Atlanti- óceán partján fogyasztjuk el. Szálláshelyünkön nyolc emelet magasban gyönyörű panoráma tárul elénk!

Szeptember 20. szerda

Reggel Lisszabonba indulunk. Felkeressük Pádúai Szent Antal templomát, akiről megtudjuk, hogy nem Itáliában, hanem Portugáliában született portugál nemesi családból. Szentmisén veszünk részt, majd bejárjuk a hatalmas katedrális, a Szent Jeromos kolostort, amely Vasco da Gama síremlékét őrzi.

Végibuszozunk a Tejo folyó fölött feszülő Április 25-e hídon, hogy aztán felmásszunk Lisszabon monumentális Krisztus király szentélyébe, ahonnan pazar kilátás nyílik az egész vidékre.

A két karját kitáró Krisztus- szobor mindnyájunkat óriási riói testvérére emlékeztet. A szobor belsejében két kápolna kapott helyet. Mielőtt liftbe szállnánk, az egyikben rövid imára megállunk. A magasban aztán számtalan felvételt készítünk a városról, egymásról.

Utunk vége felé közeledünk. Az esti vacsora vidám hangulatban telik. Már a hazaútról beszélgetünk. Kora reggel indulunk, mégsem hagyhatjuk ki az esti fürdözést az óceánban. Az érzés felejthetetlen! Jéghideg homokban taposunk mezítláb a sötét parton. Néhányan zseblámpa fényénél kagylókat gyűjtenek. Én térdig érő vízben a hullámokat kergetem. Jó újra gyermeknek lenni. *”Hálát adok az esti órán, /hálát adok, hogy itt az éj, / hálát adok, hogy szívem/ mélyén hála dala kél...”*

Szeptember 21. csütörtök

Haza indulunk. Hajnali sötétségben intünk búcsút. Isten veled, óceán! Isten veled, fatimai Szűz Anya!

Isten veled, Portugália!